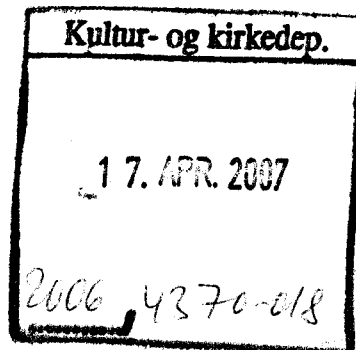

Medietilsynet
NORWEGIAN MEDIA AUTHORITY

Kultur- og kirke departementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Vår ref.: 07/266-2/LW

Deres ref.: 2006/04370 ME/ME2 Dato: 13.04.2007

Hørings svar - utkast til lov om redaksjonell uavhengighet for medieforetak

Det vises til departementets høringsbrev av 6.2.2007. Medietilsynet har, ut i fra sitt overordnede formål blant annet om å ivareta ytringsfrihet, reelle ytringsmuligheter og mediemangfold, følgende merknader:

Generelt vil vi påpeke at høringsnotatet hadde vært tjent med en bredere gjennomgang av forholdene i andre land med hensyn til prinsippet utbredelse, form og eventuelle regulering.

Til pkt. 4 – behovet for lovfesting av prinsippet om redaksjonell uavhengighet

Medietilsynet er enig i at prinsippet om redaksjonell uavhengighet bør lovfestes. En lovfesting vil særlig styrke prinsippet fordi eiere av medieforetak ikke kan velge det bort. Selv om de fleste medieforetak i dag har akseptert prinsippet om redaksjonell uavhengighet på et frivillig grunnlag, vil det være naivt å tro at prinsippet vil stå sterkt hos alle medieiere til enhver tid og i enhver situasjon. Selv om det ikke fastsettes sanksjoner ved brudd, vil en lovfesting kunne gi redaktørene et sterkere vern i arbeidsrettslig forstand.

Medietilsynet vil særlig se det som viktig å understreke prinsippet om redaksjonell uavhengighet i en tid hver det i større grad kommer inn nye eiere uten publisistiske tradisjoner. Samtidig savner vi en drøftelse av om en lovfesting potensielt kan påvirke mangfoldet negativt i enkelte sammenhenger, og en drøftelse av hvordan prinsippet relaterer seg til publikasjoner hvor ansvarlig redaktør samtidig har økonomiske interesser og innflytelse på eiersiden.

Slik Medietilsynet ser det er det i dag særlig økonomiske avkastningskrav som kan skape utfordringer i forhold til den redaksjonelle uavhengighet. Medietilsynet viser til høringsnotatets referanse til undersøkelsen gjort av Norsk Redaktørforening i 2002, hvor det påpekes at det er de økte inntjeningskravene som i størst grad har påvirket redaktørens rolle de siste årene. Medietilsynet vil anta at både krav til avkastning og konkurransen om publikum og marked vil innebære en vedvarende utfordring for

redaksjonene. En lovfesting av prinsippet vil særlig kunne virke styrkende i situasjoner med eiere som har kortsiktig avkastning som eneste målsetting.

Medietilsynet legger ellers til grunn at reguleringsprinsippene i medieeierskapsloven og prinsippet om redaksjonell uavhengighet kompletterer hverandre, og at en lovfesting ikke endrer dette.

Medietilsynet mener det bør legges opp til en evaluering av loven etter en tid.

Til pkt. 5 – virkeområdet for en lov om redaksjonell uavhengighet

Det er en utfordring å sette grenser for virkeområdet til en slik bestemmelse. Medietilsynet mener departementet har foreslått grenser som etter fortolkningene i notatet framstår som godt begrunnede. Det må imidlertid tas høyde for at det kan oppstå situasjoner med betydelig tvil. Siden overtredelse ikke sanksjoneres direkte, vil dette kunne aksepteres. Medietilsynet mener at virkeområdet til bestemmelsen etter noen år må evalueres og om nødvendig presiseres. Det bør også gis en lett tilgjengelig veiledning i rundskriv eller lignende som oppdateres etter rettspraksis.

Prinsippet om redaksjonell uavhengighet er ikke minst viktig av hensyn til publikum. Virkeområdet til bestemmelsen vil likevel ikke alltid framstå klart for mediebrukerne, og en lovbestemmelse kan på den måten skape falsk trygghet og usikkerhet for en del publikasjoner og elektroniske medier. For å skape en mer effektiv brukerveiledning og unngå usikkerhet bør det overveies lovfesting av at medieforetak som anser seg for å falle innenfor lovens virkeområde er pliktig til å opplyse publikum om at man baserer sin publikasjon på prinsippet om redaksjonell uavhengighet.

Ulike bransjeforeninger for medier vil fortsatt kunne ha prinsippet om å følge redaktørplakaten som grunnlag for medlemskap. For seriøse publikasjoner som ligger i grenselandet til lovens virkeområde kan frivillighet derved kunne være supplerende og skape klarhet om man følger prinsippet i vedkommende medieforetak. Også dette kan bidra til å dempe usikkerhet om det saklige virkeområdet til lovbestemmelsen.

Til pkt. 6 – lovfesting av plikten til å ha redaktør

Medietilsynet antar at en lovfesting ikke innskrenker muligheten for utgivelse av publikasjoner av typen Kapital og lignende hvor ansvarlig redaktør i større eller mindre grad også er eier. Lovreguleringen innebærer plikt til å utpeke en redaktør, men bør ikke innebære begrensninger på hvem som kan inneha denne funksjonen.

Til pkt. 9 – utkast til lov

Lovutkastets begrep ”medieforetak” kan gi assosiasjoner til det selskapsrettslige begrepet ”foretak”. Begrepsbruken framstår som uheldig selv om lovutkastet riktignok definerer medieforetak snevrere.

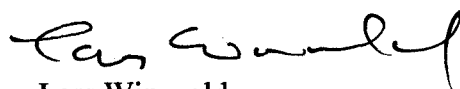
Medietilsynet foreslår at begrepet ”medieforetak” erstattes med begrepet ”allmenne medier”, både i overskrift og lovtekst (i bøydd form). Begrepet reflekterer på en god måte virkeområdet for loven.

Medietilsynet har ikke ytterligere merknader til lovforslaget.

Med hilsen

Gudbrand Guthus e.f.
områdeleder

Lars Winsvold
seniorrådgiver